

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

03.09.2024

Atzinums Nr. 4-03/18/2024

Par detālplānojuma nekustamam īpašumam “Pasakainās pļavas” (zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8076 011 0999), Mārupes pagastā, Mārupes novadā Vides pārskatu

Vides pārskata izstrādātāja:

Mārupes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000012827, juridiskā adrese: Daugavas iela 29, Mārupe, Mārupes novads, LV – 2167, e–pasts: marupe@marupe.lv. (turpmāk – Izstrādātāja).

Vides pārskata sagatavotāja:

SIA “ADO birojs”, reģistrācijas Nr. 40203085402, juridiskā adrese: Svēteļa iela 38, Katlakalns, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV–2111, e–pasts: adobirojs@inbox.lv.

AS “VentEko”, reģistrācijas Nr. 41203008864, juridiskā adrese: Dārzu iela 2, Ventspils, LV–3601, e–pasts: info@venteko.com

(turpmāk kopā saukta– Sagatavotāja).

Plānošanas dokuments:

Detālplānojums nekustamam īpašumam “Pasakainās pļavas” (zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8076 011 0999), Mārupes pagastā, Mārupes novadā.

SIA “ADO birojs” 2024. gada 25. jūnijā Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs) ir iesniegusi plānošanas dokumenta “Detālplānojums nekustamam īpašumam “Pasakainās pļavas” (zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8076 011 0999), Mārupes pagastā, Mārupes novadā” (turpmāk – Detālplānojums) stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) vides pārskata projektu (turpmāk – Vides pārskats)¹. Detālplānojuma Stratēģiskais novērtējums veikts, pamatojoties uz Biroja 2023. gada 27. marta lēmumu Nr. 4 – 02/25/2023 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”².

Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 23.⁵ panta sestā daļa noteic, ka Birojs sniedz atzinumu par vides pārskatu, ņemot vērā vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos

¹ Biroja reģistrācijas Nr. 4-01/2009/2024.

² Lēmums pieejams Biroja tīmekļa vietnē: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/lemumi>.

izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav pietiekami pamatots, Birojs atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

Biroja atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi, kas jāņem vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Plānošanas dokumenta Vides pārskats atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” IV nodaļas “Vides pārskatā iekļaujamā informācija” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) 8. punktā noteiktajam ietver šādu informāciju:

1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi, risinājumi un iespējamās alternatīvas

- 1.1. Vides pārskatā ietverta informācija par Detālplānojumu, ietekmes novērtēšanas mērķiem un ar Detālplānojuma īstenošanu saistītajiem risinājumiem, kā arī vides problēmām un ietekmes aspektiem, kas ar šādu risinājumu īstenošanu varētu būt saistīti.
- 1.2. Detālplānojuma teritorija ir nekustamais īpašums “Pasakainās pļavas” (kadastra Nr. 8076 011 0999, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8076 011 0999) (turpmāk arī – Īpašums), kas atrodas Mārupes pagasta teritorijā. Īpašuma kopējā platība ir 24,48 ha.
- 1.3. Birojs, pieņemot 2023. gada 27. marta lēmumu Nr. 4 – 02/25/2023 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”, ņēmis vērā Detālplānojumā paredzētā Īpašuma sadali, veidojot 66 jaunas zemes vienības nolūkā veidot jaunu apdzīvotu vietu lauku teritorijā ar koncentrētu apbūvi, kam jānodrošina normatīviem aktiem atbilstoša ūdensapgāde un notekūdeņu apsaimniekošana, atkritumu apsaimniekošana, kā arī ceļu infrastruktūra, lai novērstu piesārņojuma riskus un nodrošinātu kvalitatīvu dzīves vidi. Turklāt Birojs konstatējis, ka Īpašuma tuvumā (apmēram 150 m attālumā) tiek veikta lauksaimnieciskā ražošana un darbojas biogāzes ražotne, līdz ar to risināmi kompleksi jautājumi vides risku mazināšanai (Novērtējuma likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts),
- 1.4. Saskaņā ar Mārupes novada teritorijas plānojumu 2014. – 2026. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums) Īpašums atrodas funkcionālās zonas Savrupmāju apbūves teritorijas apakšzonā Mazsaimniecību apbūve ārpus ciema (DzSM) un Autotransporta infrastruktūras objekta teritorijā (TR). Atbilstoši Teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN) 301. punktam “mazsaimniecību apbūve ārpus ciemiem DzSM atrodas ciemu robežu tiešā tuvumā vai pie izdevīgiem transporta savienojumiem. Mazsaimniecību apbūves teritorijas veidojamas kā pāreja no blīvas ciemu apbūves uz lauku zemēm”. Funkcionālās zonas atļautā izmantošana ir savrupmājas (vienas vai divu ģimeņu), lauksaimnieciskā izmantošana, tūrisma un atpūtas objekti. Zemes vienības minimālā platība 3 000 m², maksimālais apbūves blīvums 20 %, minimālā brīvā teritorija 60 %, dzīvojamo ēku skaits zemes vienībā – 1, maksimālais apbūves stāvu skaits – 2 stāvi.

- 1.5. Ar Detālplānojuma risinājumiem atbilstoši TIAN Īpašuma teritorijā funkcionālās zonas Savrupmāju apbūves teritorijas apakšzonu Mazsaimniecību apbūve ārpus ciema (DzSM) paredzēts izdalīt ar šādiem indeksiem:
 - 1.5.1. Mazsaimniecību apbūve ārpus ciemiem (DzSM1) ar atļauto izmantošanu – Labiekārtota publiskā ārtelpa (apstādījumi, atpūtas vietas, sporta laukumi u.tml.), kur zemes vienības minimālā platība – 1000 m², maksimālais apbūves blīvums – 10 % un minimālā brīvā teritorija – 60 %.
 - 1.5.2. Mazsaimniecību apbūve ārpus ciemiem (DzSM2) ar atļauto izmantošanu – Vietējas nozīmes tirdzniecības vai pakalpojumu objekti un palīgizmantošanu – saimniecības ēkas. Atļautā zemes vienības minimālā platība – 3 000 m², maksimālais apbūves blīvums – 20 % un minimālā brīvā teritorija – 60 %.
 - 1.5.3. Mazsaimniecību apbūve ārpus ciemiem (DzSM3) ar atļauto izmantošanu savrupmājas un palīgizmantošanu – saimniecības ēkas. Atļautā zemes vienības minimālā platība – 3000 m², maksimālais apbūves blīvums – 20 % un minimālā brīvā teritorija – 60 %.
- 1.6. Ar Detālplānojuma risinājumiem Īpašuma teritorijā tiek saglabāts funkcionālais zonējums Autotransporta infrastruktūras objektu teritorijas (TR), kas ir paredzēts valsts ceļu, pašvaldības ceļu tīkla elementu un inženierkomunikāciju izvietojumam. Atļautā izmantošana ir pašvaldības ceļi, piebrauktuves, inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti un meliorācijas sistēmas elementi.
- 1.7. TIAN 8. nodaļā Prasības inženierkomunikāciju nodrošinājumam Detālplānojuma izstrādei izvirzīti šādi nosacījumi:
 - 1.7.1. Ūdensapgādes nodrošināšanai izbūvē pieslēgumu pie esošā pazemes ūdensvada pretī nekustamajam īpašumam Mazcenu alejā 37, Mārupes pagasts, Mārupes novads, projektējot nepieciešams izveidot cilpu ar Rudzu ielā. Detālplānojuma teritorijā projektējamo ceļu nodalījuma joslās izbūvē pazemes ūdensvadu līdz katrai jaunveidojamai zemes vienībai. Izstrādājot projektus, jāņem vērā Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2021. gada 30. decembrī izsniegtie nosacījumi detālplānojuma izstrādei Nr. 1/2-2/685 un SIA “Mārupes komunālie pakalpojumi” 2022. gada 11. janvārī izsniegtie nosacījumi detālplānojuma izstrādei Nr. 2-11/43.
 - 1.7.2. Sadzīves kanalizācijas nodrošināšanai izbūvē pieslēgumu pie esošās sadzīves notekūdeņu kanalizācijas pretī nekustamajam īpašumam Mazcenu alejā 37, Mārupes pagasts, Mārupes novads, iekļaujot un veicot kanalizācijas sūkņu stacijas rekonstrukciju. Detālplānojuma teritorijā projektējamo ceļu nodalījuma joslās izbūvē sadzīves kanalizācijas cauruļvadu līdz katrai jaunveidojamai zemes vienībai. Izstrādājot projektus, jāņem vērā “Veselības inspekcijas” 2021. gada 14. decembra izsniegtos nosacījumus detālplānojuma izstrādei Nr. 4.5.-4/186 un SIA “Mārupes komunālie pakalpojumi” 2022. gada 11. janvārī izsniegtos nosacījumus detālplānojuma izstrādei Nr. 2-11/43.
 - 1.7.3. Centralizēta lietuss ūdens novadīšana no ceļiem paredzēta ar gūlijām un slēgta tipa cauruļu novadīšanu uz vietējiem grāvjiem.
- 1.8. Detālplānojuma Grafiskajā daļā “Plānotā atļautā izmantošana” attēlotas 76 jaunveidojamās zemes vienības, tostarp funkcionālajā zonējumā Mazsaimniecību apbūve ārpus ciemiem (DzSM1), (DzSM2) un (DzSM3) attēlots perspektīvais pamatēku novietojums, piekļuves iespēja Īpašumam pa esošo brauktuvi, projektējamā brauktuve, projektējamais piekļuves ceļš, kā arī esošā meža zeme, kur TIAN 7. nodaļā Prasības meža teritorijām noteikti nosacījumi mežu atmežošanai.

- 1.9. Detālplānojuma TIAN 9. nodaļā noteikta Detālplānojuma realizācijas kārtība, tostarp: pēc Detālplānojuma apstiprināšanas Detālplānojuma īstenotājs veic būvprojekta izstrādi un izbūvē inženierkomunikācijas: 1) Centralizēto ūdensvadu. Tuvākā centralizētā ūdensvada pieslēguma vieta atrodas pretī nekustamajam īpašumam Mazcenu alejā 37, Mārupes pagasts, Mārupes novads; 2) Centralizēto sadzīves notekūdeņu kanalizācijas. Tuvākā maģistrālais sadzīves kanalizācijas vada pieslēguma vieta atrodas pretī nekustamajam īpašumam Mazcenu alejā 37, Mārupes pagasts, Mārupes novads, projektā un būvniecībā iekļaut kanalizācijas sūkņu stacijas rekonstrukciju un 3) Centralizēto lietus ūdens kanalizācijas sistēmu.
- 1.10. Plānošanas dokumenta mērķu sasniegšanai Detālplānojuma teritorijā izvērtēti divi alternatīvie risinājumi:
- 1.10.1. **1. alternatīvais risinājums.** Detālplānojuma teritorijā jaunveidojamās zemes vienības paredzētas dzīvojamo māju būvniecībai, neveidojot publisko apbūvi un labiekārtotu publisko ārtelpu.
- 1.10.2. **2. alternatīvais risinājums.** Ņemot vērā, ka Detālplānojuma teritorijā iespējams smaku piesārņojums no blakus esošās biogāzes ražotnes, tika izvēlēts no 78 zemes vienībām tikai 56 zemes vienībās paredzēt dzīvojamo māju būvniecību, 7 zemes vienībās veikt publisko apbūvi - vietējas nozīmes tirdzniecības vai pakalpojumu objektus, ar vai bez saimniecības ēkām, vienu zemes vienību paredzēt kā labiekārtotu publisko ārtelpu (dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas), bet 14 zemes vienības izmantot kā autotransporta infrastruktūras objektu teritorijas, kur jaunveidojamo zemes vienību teritorijas paredzētas ceļu nodalījuma joslās. Birojs secina, ka Stratēģiskā novērtējuma rezultātā, salīdzinot savā starpā alternatīvas, Detālplānojuma īstenošanai iekļauta 2. alternatīva, kas radīs mazāku ietekmi uz dzīvojamās apbūves teritoriju nekā 1. alternatīva.
2. **Esošā vides stāvokļa apraksts, īpaši teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt, un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots.**
- 2.1. Vides pārskatā esošās vides stāvokļa aprakstā par Detālplānojuma teritoriju, galvenokārt, vērtēta iespējamā ietekme no blakus esošajām teritorijām, rezumējoši secinot:
- 2.1.1. Detālplānojuma teritorija ir nekustamais īpašums “*Pasakainās pļavas*” (kadastra Nr. 8076 011 0999, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8076 011 0999), kas atrodas Mārupes pagasta teritorijā. Īpašuma kopējā platība ir 24,48 ha. Nekustamais īpašums atrodas ārpus apdzīvotas vietas pašvaldības ceļa C-4 “Mehāniskās darbnīcas – Peles” malā.
- 2.1.2. Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem, Detālplānojuma teritorijā atrodas lauksaimniecības zeme 22,75 ha platībā, ūdensobjekta zeme – 0,46 ha platībā un meža zeme – 1,27 ha platībā. Pēc meža inventarizācijas datiem Detālplānojuma teritorijā ir meža teritorija, kas sadalīta divos nogabalos Nr. 1 (0,51 ha) un Nr. 2 (0,76 ha). Nogabalā Nr. 1. reģistrēta ciršana 2013. gadā un 2014. gadā mežaudzes atjaunošana. Nogabalā Nr. 2. reģistrēta ciršana 2014. gadā un 2015. gadā mežaudzes atjaunošana.
- 2.1.3. Pēc meliorācijas kadastra datiem Detālplānojuma teritorija robežojas ar pašvaldības nozīmes koplietošanas ūdensnoteka meliorācijas kadastra Nr. 3812222:15,

koplietošanas ūdensnoteka meliorācijas kadastra Nr. 3812222:25 un koplietošanas ūdensnoteka meliorācijas kadastra Nr. 3812222:16.

- 2.1.4. Detālplānojuma teritorijā vai tās tiešā tuvumā nav piesārņoto vai potenciāli piesārņoto vietu.
- 2.1.5. Kā ievērojami gaisa un gaismas piesārņojuma avoti ir norādīti divus uzņēmumi - biogāzes ražotne "Imakas A" (operators – SIA "Zaļā Mārupe") un siltumnīcas (operators – SIA "Mārupes Siltumnīcas"). SIA "Zaļā Mārupe" biogāzes ražotne, atbilstoši atļaujā B kategorijas piesārņojošai darbībai iekļautai informācijai³, smaku veido seši emisijas avoti – digestāta separators (asfaltēts sausā digestāta uzglabāšanas laukums), 3 izejvielu laukumi (kukurūzas skābbarība, atsijas), izejvielu uzpildes cisterna un izejvielu laukums (kūtsmēsli). Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultātu analīze ļāvusi secināt, ka paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti nepārsniedz noteikto mērķlielumu – 5 ouE/m³ ārpus uzņēmuma teritorijas⁴. Maksimālā koncentrācija (1,68 ouE/m³ konstatēta uz ziemeļiem no uzņēmuma nekustamajā īpašumā "Imakas"). Sagatavotājas vērtējumā nevar izslēgt, ka Detālplānojuma teritorijā būs jūtama smaka (smaku var just, sākot no 1 ouE/m³), bet tā nepārsniegs smakas mērķlielumu, kuru nosaka stundas periodam, tas ir 5 ouE/m³.
- 2.1.6. Sagatavotājas vērtējumā putekļi var veidoties SIA "Mārupes Siltumnīcas" apkures katlu darbības rezultātā. Lai prognozētu ietekmi uz gaisa kvalitāti, tika veikta gaisa piesārņojuma izkliedes modelēšana, kā rezultātā konstatēts, ka tiek ievēroti gaisa kvalitātes normatīvi, kurus nosaka Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumi Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti".
- 2.1.7. SIA "Mārupes Siltumnīcas" ir gaismas piesārņojuma avots. Lai izpētītu SIA "Mārupes Siltumnīcas" gaismas piesārņojumu ietekmi uz Detālplānojuma teritoriju, tika veiktas vairākas izpētes. Konstatēts, ka traucējošais apgaismojums ir novērojams tumšajā diennakts periodā no siltumnīcu ēku fasādēm, kur gaismas stari spīd tieši virsū uz zemes gabalu. Līdz ar to Sagatavotāja ieteikusi: "pēc iespējas izvēlēties pagalmu izvietojumu paralēli esošajām siltumnīcām, lai siltumnīcu fasādes izstarotais apgaismojums nespīdētu tieši, bet gan no sāna, tādā veidā samazinot gaismas piesārņojumu. Gar projektējamā ceļa austrumu pusi paredzēt divpakāpju apstādījumus, lai aizklātu no siltumnīcu fasādēm izstaroto gaismas piesārņojumu". Tāpat ir ieteikts dzīvojamo māju logiem ierīkot tonējošas plēves gaismas mazināšanai.
- 2.1.8. Atbilstoši lidostas "Rīga" trokšņa stratēģiskajai kartei⁵ Detālplānojuma teritorija neatrodas lidostas "Rīga" radītā trokšņa ietekmes zonā.
- 2.1.9. Galvenie trokšņa avoti biogāzes koģenerācijas stacijā SIA "Zaļā Mārupe" ir koģenerācijas agregāta iekšdedzes dzinējs, katls, cirkulācijas sūkņi un ventilatori. Visi minētie trokšņu avoti atrodas telpās un to izbūvei izmantoti atbilstoši izolācijas materiāli trokšņu slāpēšanai. Transports, kas pārvadā izejvielas, nepārvietojas nakts

³ Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā pārvalde 2012. gada 30. martā izsniedza atļauju B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. RI12IB0033.

⁴ Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 17. decembra noteikumu Nr. 724 "Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" 8. punkta prasībām – smakas mērķlielums, kuru nosaka stundas periodam, ir 5 ouE/m³. Veicot piesārņojošās darbības, kuras izraisa traucējošu smaku, smakas mērķlielumu nedrīkst pārsniegt vairāk kā 168 stundas kalendāra gadā.

⁵ Pieejama: <https://www.rigaairport.com/lv/troksna-strategiska-karte>.

laikā. Ņemot vērā minēto, secināts, ka uzņēmuma darbībā radītais troksnis nepārsniegs trokšņa robežlielumus, kas noteikti Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 2. pielikumā.

- 2.1.10. Saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinumu⁶ Detālplānojuma teritorija atrodas ārpus apdzīvotām vietām un teritorijas lielāko daļu veido lauksaimniecības zemes – kultivēts zālājs vai atmata. Zālājs tiek pļauts un savākts siena ruļļos. Nelielā platībā sastopama meža zeme – izcirtums. Īpašuma ziemeļaustrumu daļā atrodas meža zeme, kas blīvi aizaugusi ar krūmiem, tai skaitā invazīvu sugu – vārpaino korinti. Īpašumā netika konstatēti aizsargājami biotopi vai aizsargājamas un retas augu sugas, līdz ar to darbības rezultātā neveidosies nelabvēlīga ietekme uz biotopiem un augu sugām. Īpašuma tuvumā atrodas dabas liegums "Cenas tīrelis", kurā dabas vērtības veido augstie, pārejas purvi un distrofi ezeri – biotopi, kuru pastāvēšanai nozīmīgs atbilstošs hidroloģiskais režīms. Starp plānotās darbības vietu un dabas lieguma teritoriju atrodas meliorētas lauksaimniecības zemes, līdz ar to ūdens līmeņa izmaiņas, kas varētu veidoties teritorijas apbūves rezultātā, ekspertes vērtējumā visdrīzāk neietekmēs lieguma teritoriju. Esošās meliorācijas sistēmas stāvoklis kopumā vērtēts kā slikts un bez atjaunošanas būvdarbu veikšanas ir apgrūtināta virszemes ūdeņus novadīšana no objekta. Teritorijas Ziemeļrietumu daļā izteikts pārmitrinājums un virszemē stāvošs ūdens.
- 2.1.11. Ja Detālplānojums netiks īstenots, Sagatavotājas ieskatā nekustamā īpašuma teritorija lielākajā daļā paliks kā lauksaimniecības zeme – atmata un kultivēts zālājs. Teritorijai būs nepieciešama invazīvās sugas vārpainās korintes izplatības ierobežošana, krūmus izraujot ar saknēm vai veicot regulāru izciršanu, izvēcot nocirsto materiālu.
- 2.2. Novērtējis sniegto informāciju, Birojs secina, ka Vides pārskatā ir iekļauta informācija par esošo vides stāvokli, galvenokārt, saistībā ar blakus esošo teritoriju apsaimniekošanu, pasākumi ietekmju mazināšanai, sniedzot viedokli par iespējamās izmaiņām esošajā situācijā, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots. Savlaicīgi identificējot riskus, iespējams novērtēt, kā ar plānošanas dokumentu vides stāvokli var uzlabot, pasliktināt vai saglabāt esošajā stāvoklī, savlaicīgi novēršot negatīvo ietekmi. No Vides pārskatā sniegtās informācijas Birojs secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanā būtiskākie vides aspekti, kas aktuāli teritorijas turpmākajā izmantošanā, ir saistāmi ar vides risku novēršanu plānotajai dzīvojamai apbūvei un cilvēku veselībai. Saistībā ar Detālplānojuma teritorijas atrašanās vietu, ņemot vērā arī Vides pārskatā un šī atzinuma 2. punktā secināto par iespējamajām ietekmēm uz dzīvojamās apbūves teritoriju, nepieciešams noteikt un realizēt paredzētos pasākumus ietekmju mazināšanai saistībā ar gaismas, gaisa piesārņojuma un trokšņa mazināšanu, nepieciešamības gadījumā pašvaldībai būs jālemj par papildus pasākumu nepieciešamību ietekmju mazināšanai.
- 3. Ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistītās vides problēmas un ietekmes uz vidi novērtējums**
- 3.1. No Vides pārskatā ietvertās informācijas secināms, ka Detālplānojums paredz esošo Detālplānojuma teritoriju ar platību 24,48 ha sadalīt 78 zemes vienībās:

⁶ Sertificētas ekspertes sugu un biotopu aizsardzības jomā Egita Grolles (sert. Nr. 003) 2022. gada 25. jūlija atzinums Nr. 61/22.

- 3.1.1. 56 zemes vienības (Nr. 8. – 63.) ar plānoto (atļauto) izmantošanu – savrupmāju apbūve ar platību ne mazāku par 3 000 m² ;
 - 3.1.2. 7 zemes vienības (Nr. 1. – 7.) ar plānoto (atļauto) izmantošanu – publiskā apbūve – vietējas nozīmes tirdzniecības vai pakalpojumu objekti, ar vai bez saimniecības ēkām ar platību ne mazāku par 3 000 m²;
 - 3.1.3. 1 zemes vienība (Nr. 64.) ar plānoto (atļauto) izmantošanu – Labiekātota publiskā ārtelpa (dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas) ar platību ne mazāku par 1 000 m²;
 - 3.1.4. 14 zemes vienības (Nr. 65. – 78.) ar plānoto (atļauto) izmantošanu – Autotransporta infrastruktūras objektu teritorijas (TR), kur jaunveidojamo zemes vienību teritorijas paredzētas ceļu nodalījuma joslās.
- 3.2. Ņemot vērā, ka plānota dzīvojamo māju izbūve, paredzēts, ka palielināsies arī transporta plūsma. Transporta ietekmē palielināsies slāpekļa dioksīdu un oglekļa oksīdu emisijas, kā arī trokšņa emisijas.
- 3.3. Detālplānojumā paredzēta centralizētā sadzīves kanalizācija pašteses cauruļvada izbūve, izbūvējot sadzīves kanalizācijas pašteses cauruļvada ievadus līdz katrai mājai, kad tiek veidots pieslēgums esošajai kanalizācijas sistēmai Mārupes novadā. Gadījumā, ja kanalizācijas cauruļvadi tiks sabojāti, ņemot vērā teritorijas meliorācijas sistēmas stāvokli, var veidoties notekūdeņu novadīšanas vidē problēma. Jāņem vērā arī lietusūdeņu apjoms, kas veidosies no ceļiem, nepieciešami lietusūdeņu kolektori gar ceļiem (pieļaujams apvienot ar ceļa ūdens novadi).
- 3.4. Kopumā secināms, ka Vides pārskatā vispārīgi ir vērtētas iespējamās ietekmes uz vidi, kas saistītas ar Detālplānojuma izstrādi un īstenošanu abām norādītajām alternatīvām. Vienlaikus Birojs secina, ka atbilstoši Detālplānojuma TIAN 2. punktam spēkā ir visi konkrētā Detālplānojuma TIAN nosacījumi, bet pārējie apbūves nosacījumi jāievēro saskaņā ar Teritorijas plānojuma TIAN, kā arī ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošana, izmantošanas un apbūves noteikumi”. Līdz ar to Detālplānojuma īstenošanai saistoši ir Teritorijas plānojuma TIAN nosacījumi (ja nav precizēts ar Detālplānojuma TIAN) teritorijas izmantošanai un apbūvei, tostarp aizsardzībai pret trokšņiem, smakām u.c. negatīvo ietekmi.

4. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai

- 4.1. Vides pārskatā uzmanība vērsta ieteikumiem ietekmes uz vidi samazināšanai Detālplānojuma īstenošanas procesā:
- 4.1.1. Detālplānojuma teritorijā plānotajā izmantošanā dzīvojamās mājas netiek paredzētas tuvāk par 600 metriem no biogāzes ražotnes ar koģenerācijas staciju. Esošās biogāzes ražotnes vistuvāk (attālums apmēram 250 m) izvietotajām zemes vienībās Nr. 1. – 6. neparedzēt dzīvojamo māju būvniecību, kā arī zemes vienībās Nr. 2. un Nr. 3. paredzēt augstu koku stādījumus kopā ar buferstādījumiem, kas vienlaicīgi veicinātu vēju aizturi. Stādījumus neparedzēt ekspluatācijas aizsargjoslas teritorijā gar drenām un atklātiem grāvjiem, joslā 10 m no ūdensnoteku un novadgrāvju krotas (augšmalas).
 - 4.1.2. Blakus esošās SIA “Mārupes siltumnīcas” siltumnīcu ēkas fasādes rada traucējošu gaismas piesārņojumu diennakts tumšajā laikā. Detālplānojumā paredzēti gar projektējamo caurbraucamo ceļu “A” kokaugu stādījumi, dzīvojamo māju būvprojektos ieteicams veikt divpakāpju apstādījumu ierīkošanu un logu stiklu tonēšanu.

- 4.1.3. Detālplānojumā tiek paredzēts augstu koku stādījums zonā starp projektējamo ceļa nodalījuma joslu un projektējamo žoga līniju gar projektējamo caurbraucamo ceļu "A". Attiecībā uz dzīvojamām mājām, izvērtējama nepieciešamība ēku būvniecībā pielietot skaņu izolējošus un / vai slāpējošus būvmateriālus un būvizstrādājumus.
- 4.2. Papildu Birojs rekomendē Detālplānojuma īstenošanā ievērot ekspertes sugu un biotopu aizsardzības jomā Egītas Grolles atzinumā iekļautos ieteikumus, kā arī Teritorijas plānojuma TIAN un Detālplānojuma TIAN nosacījumus, kas ņemami vērā plānotajai apbūvei.

5. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 43. panta nosacījumiem kompensēšanas pasākumi (ja tādi nepieciešami) nosakāmi gadījumā, ja plānošanas dokumenta īstenošana būtiski negatīvi ietekmēs Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas (Natura 2000) teritoriju vai Natura 2000 teritorijā sastopamās Eiropas Savienības prioritārās sugas vai biotopus, bet plānošanas dokuments ir vienīgais risinājums, lai apmierinātu sabiedrībai nozīmīgas intereses (arī sociālās vai ekonomiskās intereses)⁷.

Saskaņā ar Vides pārskatā sniegto informāciju kompensēšanas pasākumi nav paredzēti.

6. Pārrobežu ietekme

Saskaņā ar Vides pārskatā sniegto informāciju, īstenojot Detālplānojuma risinājumus, pārrobežu ietekme nav iespējama.

7. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Kā norādīts Vides pārskatā, ņemot vērā, ka plānota privātmāju būvniecība, monitorings nav paredzēts. Vienlaikus Birojs, vadoties no labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumiem, rekomendē pašvaldībai izvērtēt iespējas Detālplānojuma monitoringa ziņojumu apvienot ar plašākas apkārtnes teritorijas plānošanas monitoringu.

II Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Detālplānojuma un Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana notika vienlaicīgi laika posmā no 2024. gada 20. maija līdz 2024. gada 20. jūnijam. Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros sabiedrībai (iedzīvotājiem, sabiedriskajām organizācijām un institūcijām u.c.) ir bijusi iespēja izteikt savu viedokli sabiedriskās apspriešanas laikā. Paziņojums par sabiedriskās apspriešanas termiņiem un iespējām piedalīties apspriešanā, uzsākot sabiedrisko apspriešanu, tika ievietots Biroja tīmekļa vietnē: www.vpvb.gov.lv, valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā: www.geolatvija.lv, Mārupes novada pašvaldības tīmekļa vietnē: www.marupe.lv, un publicēts pašvaldības izdevumā "Mārupes Vēstis". Publiskās apspriešanas sanāksme notika 2024. gada 30. maijā Mārupes novada pašvaldības administrācijas ēkā Daugavas ielā 29, Mārupē, Mārupes novadā un attālināti, izmantojot tiešsaistes vietni Microsoft Teams platformu.

Ar Detālplānojumu un Vides pārskatu varēja iepazīties: valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā: https://geolatvija.lv/geo/tapis?#document_22041; Mārupes novada pašvaldības tīmekļa vietnē: www.marupe.lv sadaļā Pašvaldība/ Attīstība un plānošana/ Detālplānojumi/ Publiskajā apspriešanā esošie detālplānojumi un klātienē izdrukas formātā

⁷ Likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 44. panta ceturtā daļa, Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)" 5. nodaļa.

Mārupes novada pašvaldības Attīstības un plānošanas pārvaldē, Daugavas iela 29, Mārupe, Mārupes novads.

Sabiedriskās apspriešanas gaita aprakstīta Vides pārskata 2. nodaļā “Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība”. Atzinumu par Vides pārskatu sniegusi Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija, Valsts vides dienesta Atļauju pārvalde un Veselības inspekcija. Institūcijām nav bijuši iebildumi par izstrādāto plānošanas dokumentu un Vides pārskatu.

Izvērtētā dokumentācija:

Detālplānojums nekustamam īpašumam “Pasakainās pļavas” (zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8076 011 0999), Mārupes pagastā, Mārupes novadā un tā Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Aizsargjoslu likums.
2. Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.
3. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”.
4. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.
5. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
6. Ministru kabineta 2014. gada 17. decembra noteikumi Nr. 724 “Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”.
7. Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumi Nr. 1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti”.

Biroja viedoklis:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās un septītās daļas prasībām Birojs konstatē:

1. Detālplānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām. Īstenojot Detālplānojumu, jāņem vērā Vides pārskatā un šajā atzinumā (2.2., 3.4. un 4.2. punkts) ietvertos ieteikumus.
2. Lai konstatētu Detālplānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Mārupes novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (apvienojot ar Mārupes novada teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Birojā.

Vēršam uzmanību, ka Mārupes novada pašvaldībai atbilstoši Noteikumu Nr.157 27. punktā noteiktajam jāsaņem informatīvais ziņojums par to, kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi, kā ņemts vērā Vides pārskats, Biroja atzinums un sabiedriskās apspriešanas rezultāti, jāsniedz izvēlēta risinājuma pamatojums un jānorāda pasākumi ietekmes monitoringam. Tāpat jāsaņem un atbilstoši Noteikumu Nr.157 28. un 29. punktā noteiktajam jāpublicē paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Daina Dzeguze,
daina.dzeguze@vpvb.gov.lv

Atzinums nosūtīts:

1. Mārupes novada pašvaldībai, E.Adresē.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, E.Adresē.
3. AS "VentEko", e-pasts: info@venteko.com.
4. SIA "ADO birojs", e-pasts: adobirojs@inbox.lv.